

Financieel perspectief te voeren beleid

Eindstand

Na verwerking van alle mutaties komt de eindstand van de meerjarenbegroting uit zoals weergegeven in de onderstaande tabel. In deze Voorjaarsnota wordt het jaar 2031 aan het perspectief toegevoegd. De stand van het laatste jaar uit het perspectief -2030- is daarbij uitgangspunt. In onze begroting wordt voor een aantal budgetten rekening gehouden met een trendmatige ontwikkeling. Dit zijn posten in het sociaal domein Jeugd en WMO. Daarnaast nemen afschrijvingslasten en rentelasten jaarlijks toe. Voor 2031 betekent dit totaal N 2.200. In de voorstellen in deze Voorjaarsnota is de stijging van afschrijvingslasten voor 2031 met N 700 reeds opgenomen in de voorstellen en wordt er hier met de resterende N 1.500 voor 2031 rekening gehouden.

	Begroting en meerjarenbegroting								
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Najaarsnota 2022	V5.616	V12.390	V13.885	V4.549	N2.425	N4.746	N6.902	N9.121	N9.121
Afzonderlijke besluitvorming:									
- Financiële bestaanszekerheid 2023 (RB 13-2-23)	N2.000								
- Startersleningen (RB 17-4-23)									
Trendmatige ontwikkeling extra jaar									N1.500
Beginstand Voorjaarsnota 2023	V3.616	V12.390	V13.885	V4.549	N2.425	N4.746	N6.902	N9.121	N10.621
Totaal wijzigingsvoorstellen in de Voorjaarsnota	N260	N3.503	N3.781	N3.985	N3.116	N4.785	N5.088	N5.589	N6.617
Eindstand Voorjaarsnota 2023	V3.356	V8.887	V10.104	V564	N5.541	N9.531	N11.990	N14.710	N17.238

Wijzigingen die niet zijn meegenomen

Wij hebben in deze Voorjaarsnota 2023 niet alle beleidswensen meegenomen. In het huidige perspectief is er geen sluitende begroting vanaf 2027. Ook niet indien rekening gehouden wordt met de in de Voorjaarsnota van het Rijk toegezegde extra 1 miljard vanaf 2027 voor het gemeentefonds. Voor de gemeente Capelle betekent dit 4.000 elk jaar. Onze Verbonden Partijen hebben voor 2024 hun begrotingen ingediend. Ook zij hebben last van de hoge inflatie. Hier kunnen extra bijdragen vanuit de gemeente noodzakelijk zijn. Deze kunnen mogelijk gedekt worden uit de zogenaamde nominale sprong (het in de Meicirculaire 2023 verhogen van de Algemene Uitkering in het Gemeentefonds van prijspeil 2023 naar prijspeil 2024). De Meicirculaire 2023 wordt verwerkt in de Begroting 2024 en verder. Daarnaast zal bij een aantal verbonden partijen autonome- en beleidsmatige verhogingen van de gemeentelijke bijdragen worden voorgesteld, waar (ook) nog inhoudelijke afwegingen over gemaakt moeten worden. Deze worden u bij de Begroting 2024 ter overweging aangeboden. **Het gaat om de volgende voorstellen:**

- Optimalisatie dienstverlening – Programma 0;
- HR-analytics specialist – Programma 0;
- Coördinator ambtelijke en bestuurlijke integriteit – Programma 0;
- Structurele inbedding Denk & Doe Mee!-fonds – Programma 0;
- Uitbreiding bestuursadvies – Programma 0;
- Renteverhoging van 3,5 naar 4% – Programma 0;
- Veiligheidsregio - bijdrage cf ontwerp-begroting VRR 2024 – Programma 1;
- Fietsbrug Oeverrijk/Bermweg – Programma 2;
- Mobiliteit – Programma 2;
- Consequenties uit begroting GGD 2024-2027 – Programma 6A;
- Jeugdeducatiefonds – Programma 6B;
- Bewustwording Langer Thuis – Programma 6C;
- Beschermd wonen - verstandelijke beperking – Programma 6C;
- 1e begrotingswijziging Stichting Jeugd en Gezin (CJG) 2023 - Programma 6D;
- Consequenties uit 1e Ontwerp -begrotingswijziging 2023 GRJR – Programma 6D;
- Formatie afval – Programma 7;
- Invulling ruimte onder metrostation Stadsplein – Programma 8.

Continueren activiteiten

In lijn met uw besluit bij de Najaarsnota 2021 (voorstel 0.24) brengen wij ook in beeld wat de stand van zaken is rondom de activiteiten die reeds structureel in de begroting zijn opgenomen. Waar wij eerder hebben toegezegd voor de betreffende activiteiten met een evaluatie te komen, gaan wij niet eerder over tot het doen van uitgaven dan nadat er een evaluatie heeft plaatsgevonden en hier positief over is besloten door uw raad. Het gaat om de volgende activiteiten:

- Versterking aanpak eenzaamheid (N 50 vanaf 2023, doorgeschoven naar 2024);
- Verstevenigen aanpak laaggeletterdheid (N 60 vanaf 2024);
- Wijkbrandweerfunctionaris (N 70 vanaf 2025);
- Uitbreiding formatie verkeer (N 74 vanaf 2025);
- Onderzoeks- en communicatie Werk en Inkomen (N 25 vanaf 2025);
- Inzet gezondheidsbeleid (N 112 vanaf 2025);
- Uitbreiding formatie ruimtelijke ordening (N 82 vanaf 2025);
- Uitbreiding formatie Stedenbouw (N 66 vanaf 2025).

Voor 2023 is er geen activiteit waar nog positief besloten moet worden op de evaluatie.

Financiële kengetallen

In de onderstaande onderdelen worden de gevolgen van de begrotingsmutaties van deze Voorjaarsnota 2023 voor financiële kengetallen inzichtelijk gemaakt. In grote lijnen zien we een verslechterend beeld t.o.v. de Najaarsnota 2022.

Signaleringswaarden provincie Zuid Holland voor ratio's		Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a	netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
2	solvabiliteit	>50%	20-50%	<20%
3	grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
4	structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
5	belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor doorverstrekte leningen)

De Netto schuldquote, gecorrigeerd voor doorverstrekte leningen, wordt berekend door de verschillende schuldposten van de balans te delen door de baten. De trend is nog steeds stijgend, zoals ook bij de Najaarsnota 2022. Door de in deze Voorjaarsnota 2023 aangeraamde kredieten en de hogere lasten met negatieve resultaten vanaf 2027 lopen de schulden op. De Netto schuldquote blijft tot en met 2028 in de "groene" zone (indicatie van de provincie Zuid-Holland).

Netto schuldquote (gecorr.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	39,0%	48,7%	53,3%	66,3%	70,3%	77,0%	81,0%	90,0%	
NJN 2022	30,1%	43,0%	49,9%	61,0%	68,9%	79,7%	86,2%	99,0%	
VJN 2023	31,8%	46,5%	54,4%	63,6%	75,4%	86,7%	100,7%	114,2%	128,0%

Solvabiliteit

De solvabiliteit, oftewel de verhouding "eigen vermogen / totaal vermogen", ontwikkelt zich 3 tot 8 procentpunten lager per jaar dan bij de Najaarsnota 2022. Dit door hogere schulden en lager eigen vermogen. De solvabiliteit komt daarmee vanaf 2027 in de gele zone (indicatie van provincie Zuid-Holland).

Solvabiliteit	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	54,4%	53,8%	54,3%	51,4%	50,3%	48,8%	47,8%	46,0%	
NJN 2022	59,0%	56,9%	56,2%	53,6%	51,2%	48,0%	45,8%	42,5%	

VJN 2023	56,4%	53,9%	52,9%	50,6%	46,8%	43,0%	39,1%	34,7%	30,1%
----------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft een indicatie van de feitelijke geldstromen van de gemeente. Volgens de Septembercirculaire 2022 moet deze niet nadeliger zijn dan N.8.887, oftewel ons Capelse aandeel in het totale begrotingstekort van Nederland. In 2023 is deze met name hoger vanwege onttrekkingen uit de reserves voor eenmalige lasten, geplande onttrekkingen uit (onderhouds)voorzieningen, een toename van investeringen in de grondexploitatie en hogere netto investeringen met name omdat een aantal investeringen in 2022 niet zijn afgerond.

EMU-saldo	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	-10.355	-17.214	-9.479	-25.056	-10.041	-13.710	-13.707	-16.298	
NJN 2022	-16.778	-22.732	-14.623	-22.389	-15.648	-22.262	-19.542	-23.507	
VJN 2023	-44.416	-27.265	-17.215	-17.485	-24.017	-24.058	-30.947	-30.858	-31.659

Debt Service Coverage Ratio (DSCR)

De Debt Service Coverage Ratio (DSCR) geeft een beeld van de plek die rente en aflossingen innemen in de begroting. De DSCR wordt als volgt berekend: (resultaat + afschrijving en rente) / (rente + aflossingen). Wanneer rente of aflossingen een relatief groot deel van de kasstromen uit maken, daalt deze waarde onder 1. Bij voorkeur is deze ratio boven de 1. Door de negatieve resultaten voor bestemming/ mutaties in reserves komt de DSCR uiteindelijk ver onder de 1. Met 'normale' resultaten daalt de DSCR in 2031 richting de 1.

Debt Service Coverage Ratio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Resultaat voor bestemming	-4.939	7.822	9.827	-13	-7.176	-9.961	-12.023	-14.744	-17.703
Afschrijving	9.388	10.592	12.116	13.285	15.446	16.191	17.038	17.806	18.327
Rente	707	2.303	3.220	3.968	4.828	5.795	6.883	8.090	9.310
EBITDA (A)	5.155	20.718	25.163	17.239	13.098	12.025	11.898	11.152	9.934
Rentelasten	707	2.303	3.220	3.968	4.828	5.795	6.883	8.090	9.310
Aflossingen bestaande leningen	5.691	4.691	4.691	4.691	4.191	4.191	4.191	4.191	4.191
Aflossingen nieuwe leningen	1.560	2.835	3.711	4.598	5.726	6.855	8.261	9.662	11.096
Rente + Aflossing (B)	7.958	9.830	11.622	13.256	14.745	16.841	19.335	21.944	24.597
DSCR (A/B)	0,6	2,1	2,2	1,3	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4

Debt Service Coverage Ratio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Begroting 2023	1,5	2,8	2,9	1,6	1,6	1,4	1,3	1,2	
NJN 2022	1,6	3,1	3,0	1,8	1,3	1,1	0,9	0,8	
VJN 2023	0,6	2,1	2,2	1,3	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4

Afschrijvingsratio

De afschrijvingsratio geeft een indicatie van het relatieve aandeel van afschrijvingslasten ten opzichte van de totale lasten. Als gevolg van investeringen nemen de afschrijvingslasten de komende jaren toe. Deze nemen relatief meer toe dan de totale lasten, waardoor de ratio stijgt.

Naast de afschrijvingsratio is ook een vergelijking weergegeven van de afschrijvingslasten met de investeringen. Daaruit is zichtbaar dat de investeringen nu relatief hoog zijn en dat deze op termijn dalen, de afschrijvingslasten nemen jaarlijks met gemiddeld 1 miljoen toe.

Afschrijvingsratio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Totaal afschrijvingslasten (A)	9.388	10.592	12.116	13.285	15.446	16.191	17.038	17.806	18.327

Totaal exploitatielasten (B)	280.967	239.371	233.491	235.376	237.683	238.236	239.104	242.098	245.328
Afschrijvingsratio (A/B*100)	3,3%	4,4%	5,2%	5,6%	6,5%	6,8%	7,1%	7,4%	7,5%

Vergelijk afschrijvingen/investeringen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Totaal afschrijvingslasten	9.388	10.592	12.116	13.285	15.446	16.191	17.038	17.806	18.327
Totaal netto investeringen	43.028	43.150	39.001	34.921	31.439	31.104	30.093	32.655	32.655
Saldo afschrijvingen -/- investeringen	-33.640	-32.558	-26.885	-21.636	-15.993	-14.913	-13.055	-14.850	-14.329

Algemene uitkering

De eind mei/ begin juni verschijnende Meicirculaire 2023 is niet verwerkt in deze voorjaarsnota. Deze verwerken we zoals gebruikelijk in de Begroting 2024 voor de jaren 2024-2031 en de Najaarsnota 2023 voor het jaar 2023. In de Voorjaarsnota van het Rijk is aangekondigd dat er 1 miljard structureel vanaf 2027 beschikbaar komt voor de gemeenten. Dit in het verlengde van het eenmalige bedrag van 1 miljard in 2026. Voor de gemeente Capelle aan den IJssel betekent dit een uitkering van ongeveer 4.000 elk jaar.

Conclusie

De huidige ratio's zijn allen groen. Ons eigen vermogen (zie weerstandsvermogen en risicobeheersing) is hoog te noemen. Er is sprake van een solide basis. Op basis van de ontwikkelingen in het saldo van baten en lasten en de verschillende kengetallen in deze Voorjaarsnota 2023 is sprake van een vermindering van het perspectief ten opzichte van de Najaarsnota 2022. De rentekosten nemen door de gestegen rente relatief hard toe. De afschrijvingen nemen door de bijstelling van de kredieten voor de hoge inflatie in de Voorjaarsnota 2023 jaarlijks extra toe. De lasten zijn hoger waardoor de eerdere verwachte positieve resultaten tot en met 2028 nu er tot en met 2026 zijn. De extra inkomsten van de door het Rijk toegezegde 1 miljard structureel vanaf 2027 zijn niet in deze cijfers verwerkt. Bij het verwerken van de meicirculaire 2023 en het opstellen van de Begroting 2024 zal duidelijk worden hoe ook in 2027 een positief resultaat bereikt kan worden.